

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya

maharṣi vēdavyāsapraṇītaṃ śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ pañcamaskandhē navamō'dhyāyaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
ōṃ namō bhagavatē vāsudēvāya
śrīmadbhāgavatamahāpurāṇam
॥ pañcamaskandhē navamō'dhyāyaḥ ॥

śrīśuka uvāca

atha kasyacid dvijavarasyāṅgiraḥpravarasya śamadamatapah -
svādhyāyādhyayanatyāgasantōṣatitikṣāpraśrayavidyā -
nasūyātmajñānānandayuktasyātmasadrśaśrutaśīlācāra -
rūpaudāryaguṇā navasōdaryā aṅgajā babhūvurmithunaṃ ca
yavīyasyāṃ bhāryāyām ॥ 1 ॥

yastu tatra pumāṃstaṃ paramabhāgavataṃ rājarṣipravaraṃ
bharatamutsrṣṭamṛgaśarīraṃ caramaśarīrēṇa vipratvaṃ
gatamāhuḥ ॥ 2 ॥

tatrāpi svajanaśaṅgācca bhṛśamudvijamānō bhagavataḥ
karmabandhavidhvaṃsanaśravaṇasmaraṇaguṇavivaraṇa -
caraṇāravindayugalaṃ manasā vidadhadātmanaḥ
pratighātamāśaṅkamānō bhagavadanugrahēṇānusmṛta -
svapūrvajanmāvalirātmānamunmattajaḍāndhabadhira -
svarūpēṇa darśayāmāsa lōkasya ॥ 3 ॥

tasyāpi ha vā ātmajasya vipraḥ putrasnēhānubaddhamanā
ā samāvartanātsaṃskārān yathōpadēśaṃ vidadhāna
upanītasya ca punaḥ śaucācamanādīn karmaniyamā -

nanabhiprētānapi samaśikṣayadanuśiṣṭēna hi bhāvyam
pituḥ putrēṇēti || 4 ||

sa cāpi tadu ha pitṛsannidhāvēvāsadrhīcīnamiva
sma karōti chandāṃsyadhyāpayiṣyan saha vyāhṛtibhiḥ
sapraṇavaśīrastrapadīm sāvitrīm graiṣmavāsantikān
māsānadhīyānamapyasamavētarūpaṁ grāhayāmāsa || 5 ||

ēvaṁ svatanuja ātmanyānurāgāvēśitacittaḥ
śaucādhyayanavrataniyamagurvanalaśuśrūṣaṇādyau -
kurvāṇakakarmāṇyanabhiyuktānyapi samanūśiṣṭēna
bhāvyamityasadāgrahaḥ putramanuśāsyā svayaṁ
tāvanadhigatamanōrathaḥ kālēnāpramattēna
svayaṁ gr̥ha ēva pramatta upasaṁhṛtaḥ || 6 ||

atha yavīyasī dvijasatī svagarbhajātaṁ mithunaṁ
sapatnyā upanyasya svayamanusaṁsthayāpatilōkamagāt || 7 ||

pitaryuparatē bhrātara ēnamatatprabhāvavidastrayyāṁ
vidyāyāmēva paryavasitamatayō na paravidyāyāṁ
jaḍamatiriti bhrāturānuśāsanānirbandhānnyavṛtsanta || 8 ||

sa ca prākṛtairdvipadapaśubhirunmattajaḍabadhirē -
tyabhibhāṣyamāṇō yadā tadanurūpāṇi prabhāṣatē karmāṇi
ca sa kāryamāṇaḥ parēcchayā karōti viṣṭitō vētanatō
vā yācñayā yadr̥cchayā vōpasāditamalpaṁ bahu mṛṣṭaṁ
kadannaṁ vābhyavaharati paraṁ nēndriyaprītinimittam |
nityanivṛttanimittasvasiddhaviśuddhānubhavānanda -

svātmalābhādhigamaḥ sukhaduḥkḥayōrdvandvanimittayō -
rasambhāvitadēhābhimānaḥ || 9 ||

śītōṣṇavātavarṣēṣu vṛṣa ivānāvṛtāṅgaḥ pīnaḥ
saṃhananāṅgaḥ sthaṇḍilasamvēśanānunmardanāmajjana -
rajasā mahāmaṇirivānabhivyaktabrahmavarcaśaḥ
kupaṭāvṛtakāṭirupavītēnōrumaṣiṇā dvijātiriti
brahmabandhuriti saṃjñayātajñājanāvamato vicacāra || 10 ||

yadā tu parata āhāraṃ karmavētanata ihamānaḥ
svabhrāṭṛbhirapi kēdārakarmaṇi nirūpitastadapi
karōti kintu na samaṃ viśamaṃ nyūnamadhikamiti
vēda kaṇapiṇyākaphalīkaraṇakulmāṣasthālī -
purīṣādīnyapyamṛtavadabhyavaharati || 11 ||

atha kadācitkaścidvṛṣalapatirbhadrakālyai puruṣapaśu -
mālabhatāpatyakāmaḥ || 12 ||

tasya ha daivamuktasya paśōḥ padavīm tadanucarāḥ
paridhāvanto niśi niśīthasamayē tamasā -
"vṛtāyāmanadhigatapaśava ākasmikēna vidhinā
kēdārān vīrāsanēna mṛgavarāhādibhyaḥ
saṃrakṣamāṇamaṅgiraḥpravarasutamapaśyan || 13 ||

atha ta ēnamanavadyalakṣaṇamavamṛśya bhartṛkarma -
niṣpattiṃ manyamānā baddhvā raśanayā caṇḍikā -
gr̥hamupaninyurmudā vikasitavadanāḥ || 14 ||

atha paṇayastaṃ svavidhinābhiṣicyāhatēna
vāsasā"ccchādya bhūṣaṇālēpasraktilakādibhi -

rupaskṛtaṃ bhuktavantam dhūpadīpamālyalāja -
 kisalayāṅkuraphalōpahārōpētayā vaiśasa -
 saṁsthayā mahatā gītastutimṛdaṅgapaṇavaghōṣēṇa
 ca puruṣapaśuṃ bhadrakālyāḥ purata upavēśayāmāsuḥ || 15 ||

atha vṛṣalarājapaṇiḥ puruṣapaśōrasṛgāsavēna
 dēvīm bhadrakālīm yakṣyamāṇastadabhimantritamasi -
 matikarālaniśitamupādadē || 16 ||

iti tēṣāṃ vṛṣalānām rajastamaḥprakṛtīnām
 dhanamadaraja utsiktamanasām bhagavatkalā -
 vīrakulaṃ kadhārthīkṛtyōtpathēna svairam viharatām
 hiṃsāvihārāṇām karmātidāruṇam yadbrahmabhūtasya
 sākṣādbrahmarṣisutasya nirvairasya sarvabhūta -
 suhrdaḥ sūnāyāmapyananumatamālabhānam tadupalabhya
 brahmatējasātidurviṣahēṇa dandahyamānēna vapuṣā
 sahasōccacāṭa saiva dēvī bhadrakālī || 17 ||

bhṛśamamarṣarōṣāvēśarabhasavilasitabhrukuṭi -
 viṭapakuṭiladamṣṭrāruṇēkṣaṇāṭōpātibhayānaka -
 vadanā hantukāmēvēdam mahāṭṭahāsamatisaṃrambhēṇa
 vimuñcantī tata utpatya pāpīyasām duṣṭānām
 tēnaivāsinā vivṛkṇaśīrṣṇām galātsravantama -
 sṛgāsavamatyuṣṇam saha gaṇēna nipīyātipānamada -
 vihvalōccaistarām svapārṣadaiḥ saha jagau
 nanarta ca vijahāra ca śiraḥ kandukalīlayā || 18 ||

ēvamēva khalu mahadabhicārātikramah
 kārtsnyēnātmanē phalati || 19 ||

*na vā ētadviṣṇudatta mahadadbhutaṃ yadasambhramaḥ
svaśiraśchēdana āpatitē'pi vimuktadēhādyātmabhāva -
sudṛḍhahṛdayagranthīnāṃ sarvasattvasuhṛdātmanāṃ
nirvairāṇāṃ sākṣādbhagavatānimiṣārivarāyudhēnā -
pramattēna taistairbhāvaiḥ parirakṣyamāṇānāṃ tatpādamūla -
makutaścidbhayamupasṛtānāṃ bhāgavata -
paramahaṃsānām || 20 ||*

*|| iti śrīmadbhāgavatē mahāpurāṇē pāramahaṃsyāṃ saṃhitāyāṃ
pañcamaskandhē jaḍabharatacaritē navamō'dhyāyaḥ ||*